

University of Groningen

Moeilijk om geschikte wethouders te vinden

Boogers, Marcel; Voerman, Gerrit

Published in:
Binnenlands Bestuur

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2006

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Boogers, M., & Voerman, G. (2006). Moeilijk om geschikte wethouders te vinden. *Binnenlands Bestuur*, 27(9), 12.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Onvindbare wethouderskandidaat

partij	% dat onvoldoende wethouderskandidaten heeft gevonden		
	Als coalitiepartij	Als oppositiepartij	Totaal
Lokale Partijen	5	27	18
CDA	11	24	14
PvdA	10	27	16
VVD	10	28	18

Moeilijk om geschikte wethouders te vinden

Ongeveer een kwart van de landelijke en lokale partijen heeft te weinig kandidaten voor het wethouderschap kunnen vinden, zo blijkt uit de enquête onder ruim achttienhonderd plaatselijke partijafdelingen en lokale partijen.

Dat het niet eenvoudig is geweest om wethouderskandidaten te vinden, blijkt ook uit het feit dat veel partijen maximaal gebruik hebben gemaakt van de nieuwe mogelijkheden om buiten de raad of buiten de gemeente bestuurlijk talent te werven. In enkele gevallen zijn zelfs niet-partijleden wethouderskandidaat: vooral lokale partijen, maar ook GroenLinks en de VVD hebben buiten hun partij bestuurlijk talent weten te vinden.

Verder hebben partijen ook buiten de gemeente naar bestuurders gezocht. Bijna twintig procent van de partijen heeft een of meerdere wethouderskandidaten die van buiten de gemeente afkomstig zijn; bij de ChristenUnie, D66, GroenLinks en de SP ligt dat percentage nog

hoger. Ook lokale partijen hebben vaker dan gemiddeld hun kandidaat-wethouders buiten de gemeente gevonden. Waarschijnlijk heeft dat te maken met het betrekkelijk kleine ledental van deze partijen; zij moeten wel buiten eigen kring en buiten de gemeente op zoek gaan naar ervaren bestuurders. Dit wil niet zeggen dat partijen de plaatselijke worteling van wethouders niet belangrijk vinden. Een ruime meerderheid van alle partijen onderschrijft de stelling dat wethouders goed geworteld moeten zijn in de plaatselijke samenleving, en dat geldt zelfs voor partijen die al hun wethouderskandidaten buiten de gemeente hebben gevonden.

Bestuurder

Wethouderskandidaten zijn lang niet altijd lijsttrekker. Integendeel: bij ruim tweederde van de partijen staat de beoogd fractievoorzitter boven aan de lijst. Het monistische gebruik dat de lijst-aanvoerder automatisch ook de eerste wethouderskandidaat is, lijkt daarmee tot het verleden te behoren. Desalniettemin profite-

Wethouderskandidaten-van-buiten

partij	% met niet-partijleden als kandidaat	% met een of meerdere wethouderskandidaten van buiten de gemeente
Lokale Partijen	19	21
CDA	4	6
PvdA	5	10
VVD	6	13

De wethouder v

Inventarisatie van wethouderskandi

Bijna twintig procent van de partijen vindt een of meerdere wethouderskandidaten buiten de gemeente. Zelfs lokale politieke partijen blijken vaker dan gemiddeld hun kandidaat-wethouder niet uit eigen gemeente te betrekken.

Bij ruim tweederde van de partijen staat de beoogd fractievoorzitter boven aan de lijst van de eerste gemeenteraadsverkiezingen na de invoering van het dualisme in 2002. Bij de raadsverkiezingen van komende dinsdag, 7 maart, blijkt het

ren collegepartijen graag van de naamsbekendheid van hun wethouder. Bij ongeveer de helft van de collegepartijen is de wethouder lijsttrekker. Vooral het CDA, PvdA en lokale partijen zijn geneigd om de 'wethoudersbonus' bij de raadsverkiezingen te willen verzilveren. VVD, D66 en de ChristenUnie tonen zich daarentegen wat dualistischer door hun wethouder vaker op een lagere plek op de lijst te plaatsen. Dat wethouders en wethouderskandidaten in nog geen derde van de gevallen lijsttrekker zijn, heeft vooral te maken met de veranderde opvattingen over het wethouderschap. Waar een wethouder vroeger meestal als de politieke leider van de partij werd beschouwd, laat de enquête zien dat driekwart van de partijen ze nu vooral ziet als bestuurder en veel minder als politicus. Collegepartijen zijn er over het algemeen veel beter in geslaagd om geschikte wethouderskandidaten te vinden. Enerzijds omdat ze al over een ervaren wethouder beschikken, anderzijds omdat deze partijen een grotere kans maken opnieuw aan het college deel te nemen en daarom vanzelf

een grotere aantrekkingskracht uitoefenen op potentiële wethouderskandidaten. Voor de PvdA en VVD, die na 2002 uit veel colleges zijn verdwenen, zijn de problemen groter. In gemeenten waar deze partijen in de oppositie zitten, zegt ruim een kwart over onvoldoende wethouderskandidaten te beschikken. Dat terwijl peilingen voorspellen dat ze na de verkiezingen een of meerdere wethouderszetels kunnen claimen. Ook voor veel andere oppositiepartijen geldt dat zij bij een gunstige verkiezingsuitslag verder moeten zoeken naar geschikte wethouderskandidaten. De kans is groot dat dit de collegeonderhandelingen sterk zal bemoeilijken.

**Marcel Boogers en
Gerrit Voerman**

Marcel Boogers is universitair docent bestuurskunde bij de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur; Gerrit Voerman is hoofd van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen in Groningen.